

Temat: Stany Zjednoczone Ameryki – potęga gospodarcza świata.

1. Stany Zjednoczone Ameryki (USA) w pigułce.

- powierzchnia: 9,37 mln km² (czwarta na świecie)
- liczba ludności: 327 milionów; 34,5 os./ km² (2018 – trzecia na świecie)
- stolica: Waszyngton (702 tys. mieszkańców)
- Stany Zjednoczone są jednym z największych państw świata, a poza obszarem kontynentalnym należą do nich liczne wyspy – terytoria zależne na Oceanie Atlantyckim oraz Oceanie Spokojnym.

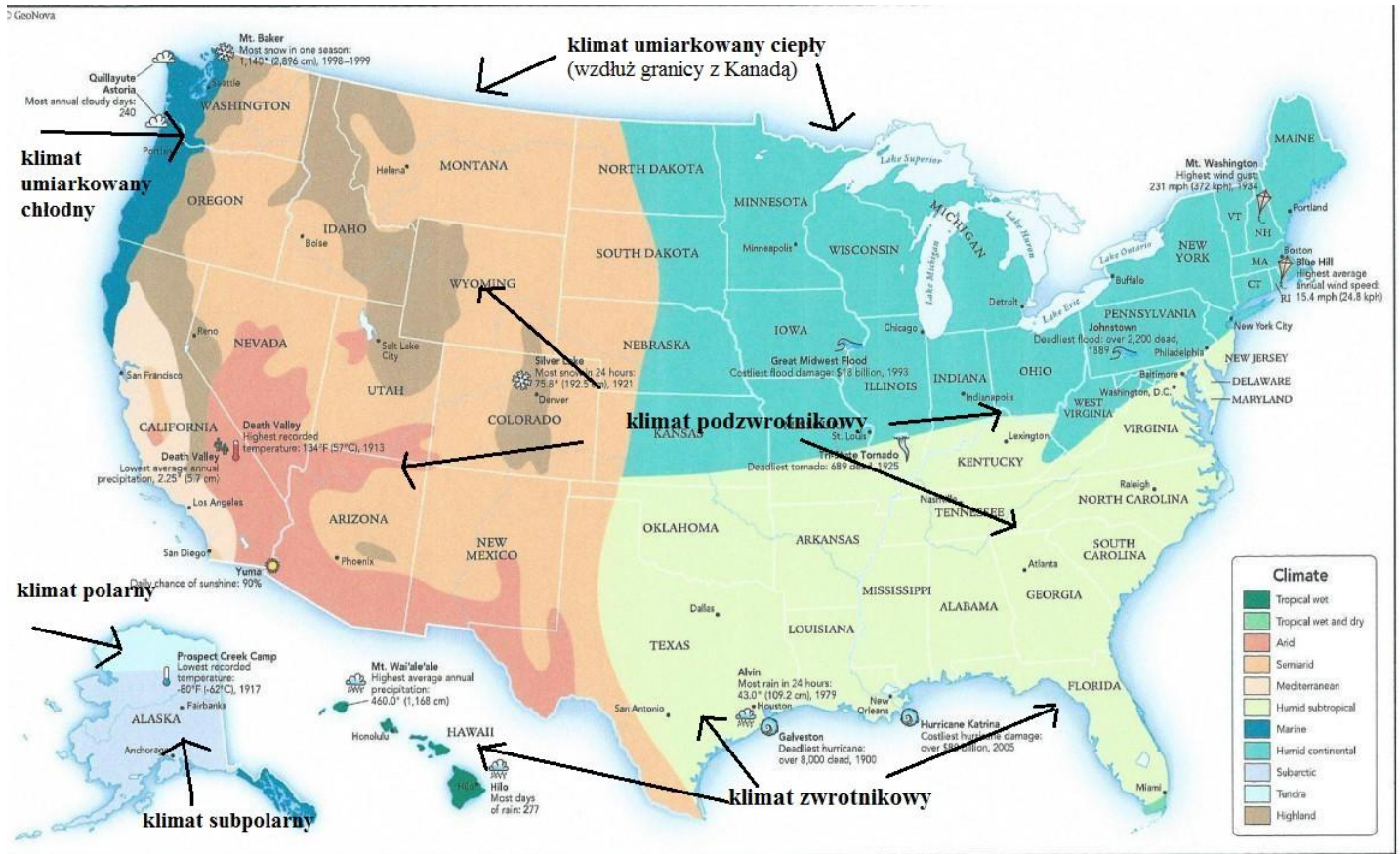
2. Ukształtowanie powierzchni (mapa w podręczniku na str. 140) i klimat USA

a) południkowy układ rzeźby terenu:

- zachód: Kordyliery
- środkowa część: Wielkie Równiny i pas nizin,
- wschód: Appalachy, Nizina Atlantycka,

b) zróżnicowanie klimatu

- północne wybrzeża Alaski obejmuje klimat **polarny**, w części środkowej tego stanu dominuje klimat **subpolarny**, a na wybrzeżach południowych mamy klimat **umiarkowany chłodny**;
- równoleżnikowy pas wzdłuż granicy z Kanadą obejmuje klimat **umiarkowany ciepły**;
- kolejny pas od Gór Nadbrzeżnych po Nizinę Atlantycką znajduje się w strefie klimatu **podzwrotnikowego**;
- wyspy Hawaje, półwysep Floryda i południowa część Niziny Zatokowej leżą w strefie klimatu **zwrotnikowego**.

3. Ludność Stanów Zjednoczonych

USA można podzielić na silnie zamieszkałą część wschodnią oraz bardzo słabo zaludnioną część zachodnią. Na południowym wschodzie koncentruje się ludność czarnoskóra. Z kolei w stanach graniczących z Meksykiem istnieje znaczący odsetek ludności latynoamerykańskiej. Biali mieszkańcy USA stanowią obecnie około 62% ludności, z kolei czarnoskórcy 13%, a Azjaci około 5% ludności. Łączną populację latynoamerykańską ocenia się na 17% wszystkich mieszkańców. Rdzenni Amerykanie – Indianie, to dziś zaledwie 1% całej ludności kraju.

4. Gospodarka USA

→ największa potęga gospodarcza świata, kraj ten tworzy największy procentowy udział w produkcji światowym brutto.

Produkt światowy brutto – wartość wszystkich wytworzonych towarów i świadczonych usług na świecie w ciągu roku.

- 1/5 wytworzonej na świecie energii elektrycznej jest w USA,
- największy światowy importer towarów i drugi po Chinach eksporter towarów,
- światowy lider zagranicznych inwestycji,
- działania na nowojorskiej giełdzie wpływają na gospodarkę innych krajów,

5. Zmiany w rozwoju amerykańskiego przemysłu.

- początek rozwoju w XIX wieku, powstanie kopalni, hut i zakładów przemysłowych,
- powstanie zakładów produkujących sprzęt motoryzacyjny, elektroniczny, elektromaszynowy,
- obecnie: przemysł nowoczesny, bardzo dobrze rozwinięty, wykorzystujący własną bogatą bazę surowców: węgiel kamienny i brunatny, gaz ziemny, rudy miedzi, ropa naftowa, srebro i złoto.

6. DOLINA KRZEMOWA – symbol nowoczesnego przemysłu

Bardzo ważną rolę w Stanach Zjednoczonych odgrywa **przemysł zaawansowanych technologii, tzw. high – tech.**

Do najważniejszych działów high – tech zalicza się:

- przemysł elektroniczny,
- przemysł lotniczy i kosmiczny,
- przemysł oparty na biotechnologii,

Technopolia Dolina Krzemowa (Silicon Valley) jest pierwszym na świecie ośrodkiem high – tech.

(technopolia- miasto, okręg przemysłowy najnowszej generacji, w którym koncentrują się parki technologiczne i parki naukowe).

Na rozwój Doliny Krzemowej wpłynęło:

- położeni w pobliżu uniwersytetów i centrów badawczych, np. Stanford University,
- dostęp do wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej,
- duża liczba bogatych i nieobawiających się ryzyka inwestorów,

To właśnie w USA powstały firmy takie jak Google, Apple, E-Bay, Facebook, Yahoo, Intel czy Hewlett-Packard.

Dynamiczny rozwój technologii dzięki badaniom naukowym, przyczynił się do powstania amerykańskiej **gospodarki opartej na wiedzy (GOW).**

7. Usługi

W USA dynamicznie rozwijają się także usługi. Liczne z nich (np. IT czy transport) związane są z przemysłem. W USA znajduje się lotnisko o największej liczbie przewiezionych na świecie pasażerów, a sieć autostrad jest jedną z najdłuższych na świecie. Silnie rozwinięty jest transport kolejowy oraz transport morski.

Stany Zjednoczone Ameryki są ojczyzną światowych finansów – to tutaj narodził się kapitalizm. Światowe finanse są ściśle uzależnione od notowań na Amerykańskiej Giełdzie w Nowym Jorku. Kłopoty nowojorskiej giełdy zwiastują problemy dla całej Ziemi.

Jedną z najciekawszych branż gospodarki dynamicznie rozwijającą się w USA jest branża rozrywkowa. W USA mieści się większość światowych producentów gier komputerowych i aplikacji komórkowych, ponadto w USA powstają najważniejsze dzieła współczesnej muzyki i filmu. Sercem produkcji filmowej w USA stało się Hollywood w Los Angeles.

8. Rolnictwo i marnowanie żywności.

Rolnictwo w Stanach Zjednoczonych stoi na bardzo wysokim poziomie. Kraj jest największym producentem żywności na świecie i dominuje w eksporcie wielu płodów rolnych.

Olbrzymia powierzchnia państwa i duże nakłady kapitału pozwoliły na powstanie wielkoobszarowych, liczących setki hektarów farm o niemal 100% towarowości rolnictwa i bardzo wysokiej mechanizacji. Rozwojowi rolnictwa sprzyja też klimat, dostępność wody oraz dobre gleby. Uprawia się głównie zboża (pszenica i kukurydza), owoce i warzywa – to dominuje w północnej i północno-wschodniej części kraju. Na południu, gdzie klimat jest znacznie cieplejszy, na masową skalę uprawia się bawełnę. W zachodniej, bardziej suchej części kraju – dominuje hodowla, przede wszystkim bydła. Lasy stanowią 1/3 powierzchni kraju, a tereny nieużytkowane – 20%. Jednym z najważniejszych obszarów rolniczych są Wielkie Równiny.

W USA dominują gospodarstwa o bardzo dużej powierzchni.

Marnowanie żywności

Duża zamożność społeczeństwa i duża produkcja rolna pozwalają na zakup relatywnie taniej żywności.

W USA marnują się niewyobrażalnie duże ilości jedzenia, które szacuje się na 1/3 całej krajowej produkcji (60 mln ton żywności). Podobny problem dotyka wiele krajów Europejskich, jednak nigdzie skala marnotrawstwa nie jest tak duża jak w USA. Rodzi to pytanie natury etycznej, gdyż podczas gdy otyli Amerykanie i Europejczycy wyrzucają jedzenie, biedni mieszkańcy Afryki umierają z głodu.

Zadanie domowe: (nie przysyłaj zdjęć)

1. Poćwicz wskazywanie i rozpoznawanie na mapie obu Ameryk najważniejsze elementy geograficzne: góry, wyżyny, niziny, rzeki, jeziora,
2. Notatka (może być w punktach):
  - Co sprawia, że Stany Zjednoczone uznawane są na najpotężniejszą gospodarkę świata?

→ Na czym polega wyjątkowość Doliny Krzemowej?

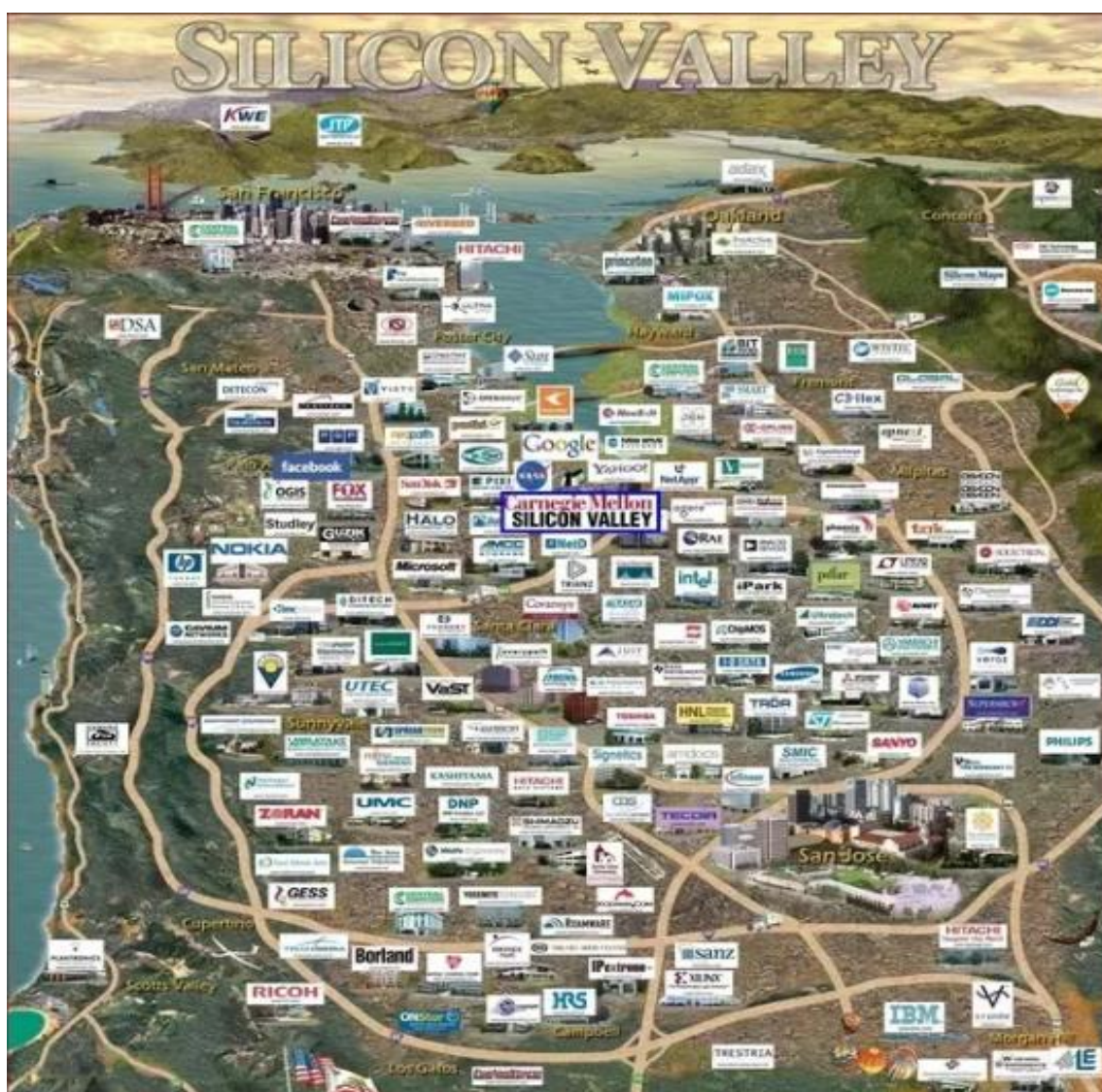
3. Na podstawie mapy Gospodarka Stanów Zjednoczonych zamieszczonej w podręczniku na str. 143 uzupełnij tabelę. (zeszyt)

Region Stanów Zjednoczonych	Obszar o znacznej koncentracji przemysłu	Ośrodek przemysłu high-tech	Dwa ośrodki przemysłowe	Trzy gałęzie przemysłu przetwórczego
Zachód				
Południe				
Północ				
Wschód				

Zadanie 2 i 3 może zostać ocenione po powrocie do tradycyjnych zajęć.

Kilka zdjęć na zakończenie:

Mapa firm położonych w Silicon Valley w Kalifornii nieopodal San Francisco

Giełda w Nowym Jorku przy Wall Street

Hollywood w Los Angeles w Kalifornii

Góra Rushmore w Kordyliera z wyrzeźbionymi twarzami wybitnych prezydentów USA: Waszyngtona, Jeffersona, Roosevelta i Lincolna

Wielki Kanion Kolorado

Statua Wolności

Budynek Montowania Pojazdów NASA na Florydzie

